

๔๕ ประการสู่การเป็นสภาพบุรุษนายเรืออากาศ

ประการที่ ๑

จงตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะการเป็นทหารของชาติ และทหารในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการมีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณของทหารอาชีพ

ประการที่ ๒

พึงระลึกไว้เสมอว่าทุกครั้งที่สวมเครื่องแบบนั้น เรามี ๒ สถานภาพในขณะเดียวกันคือ เราเป็นตัวของเราเองในฐานะบุคคลธรรมดาคนหนึ่งและฐานะเป็นตัวแทนของสถาบัน เป็นนักเรียนนายเรืออากาศผู้ที่จะต้องก้าวไปเป็นอนาคตของกองทัพอากาศ สิ่งที่คุณคณธรรมดาพึงจะกระทำได้แต่เป็นการผิดวิสัยของทหารที่ดีควรกระทำแล้ว เราพึงละเว้นการกระทำนั้นเสีย

ประการที่ ๓

ทหารอาชีพนั้น คือ บุคคลที่รักในเกียรติ เคารพในคุณธรรม และที่สำคัญคือต้องรู้จักนำมาปฏิบัติให้เกิดผล โดยมีหวั่นเกรงต่ออุปสรรคที่ขวางกั้น ทหารอาชีพนั้น จะใช้อุดมการณ์เป็นพลังขับเคลื่อนทางการปฏิบัติ ผิดแผกจากบุคคลที่มีอาชีพเป็นทหารที่มุ่งหวังในลาภยศสรรเสริญจนลืมนัดมการณ์ในการเป็นทหารของแผ่นดิน

ประการที่ ๔

ทุกครั้งที่สวมใส่เครื่องแบบจงระลึกเสมอว่า คนไทยทุกคนหวังและเชื่อมั่นในตัวของท่านว่าเป็นบุคคลที่มีระเบียบ วินัย สูงกว่าบุคคลทั่วไป การแต่งกายจึงต้องแต่งให้ประณีตบรรจง เรียบร้อย สะอาด ครบถ้วน และถูกต้องให้แบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นเสมอ

ประการที่ ๕

สภาพบุรุษ คือ บุคคลที่พร้อมจะมอบความเป็นสุภาพชน พร้อมที่จะเป็นมือบนที่หยิบยื่นให้มือล่าง เป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีบุคลิกภาพที่พึงเคารพและนับถือของบุคคลทั่วไป

ประการที่ ๖

จงตระหนักอยู่เสมอว่า การสื่อสาร เปรียบประดุจดาบสองคม ดังนั้นการใช้คำพูดนั้นจึงต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เรากำลังพูดอะไร พูดกับใคร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อเราพูดคืออะไร การพูดนั้น ควรใช้วาจาที่ให้เกียรติ กล่าวคือ ต้องสุภาพ ไพเราะ ดึงงาม และเชื่อถือได้

ประการที่ ๗

จงทำตนให้เป็นที่รักแก่สุภาพชนทั่วไปด้วยการมีมารยาท การให้เกียรติผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น จงรู้จักการคบคน การสมาคม จงคิดเสมอว่า "เพื่อนใหม่เปรียบดังของขวัญที่ล้ำค่า มิตรเก๋าก็เปรียบดังอัญมณีที่นับวันจะสูงค่าขึ้นเรื่อย ๆ"

ประการที่ ๘

จงอย่าดูหมิ่นดูแคลนบุคคลใด แม้ว่าเขาจะด้อยหรือแตกต่างด้วยชาติตระกูล ภาษา ฐานะ และการศึกษา จงตระหนักอยู่เสมอว่า สิ่งจะวัดคุณค่าของคนนั้น หาใช่คุณค่าทางวัตถุ หากแต่อยู่ที่คุณธรรมในจิตใจของบุคคลผู้นั้น

ประการที่ ๙

จงเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนและยึดมั่นอยู่เสมอว่า ผู้ที่ถ่อมตนย่อมจะได้รับการยกย่อง แต่จงอย่าดูถูกความสามารถของตนเอง จงคิดเสมอว่าความสามารถเปรียบประดุจดาบที่ต้องหมั่นลับคมและเก็บอยู่ในฝัก แต่เมื่อใดที่ต้องนำออกมาใช้ จงมีความพร้อมและใช้อย่างไม่กลัวเกรง

ประการที่ ๑๐

พึงระลึกเสมอว่า ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่นั้น คือ การเอาชนะใจตนเอง ด้วยการรู้จักขมใจตนมิให้ตกอยู่ในพะวงแห่งกิเลสตัณหา

ประการที่ ๑๑

พึงเอาชนะผู้อื่นด้วยคุณธรรมละเว้นการเอาชนะความก้าวร้าว พึงเอาชนะด้วยความอ่อนโยนละเว้นการโต้เถียงกับผู้อื่นโดยไม่จำเป็น เว้นแต่ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งต้องกระทำด้วยความเฉียบขาด สมเหตุสมผล แม้จะต้องใช้ความรุนแรง ก็จะต้องเป็นความรุนแรงที่มีเหตุผล

ประการที่ ๑๒

จงตระหนักอยู่เสมอว่าความรู้คือพลังอันยิ่งใหญ่ในการทำให้การดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ราชการสำเร็จและยังประโยชน์ต่อประเทศชาติ ดังนั้นจึงควรมีหัวใจนักปราชญ์ คือ รู้จักฟังสติ คิดอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ จดบันทึกอย่างละเอียดและนำไปใช้ได้ และถามในสิ่งที่สงสัย

ประการที่ ๑๓

จงเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ รู้จักแสวงหาความรู้ ติดตามข่าวสาร บ้านเมือง เป็นผู้รักการอ่าน และรู้จักมองปัญหาอย่างมีเหตุผล

ประการที่ ๑๔

นายทหารอากาศที่ดีย่อมไม่ใช้อำนาจหน้าที่ หรือศักดิ์ศรีของเครื่องแบบของตนไปข่มขู่ประชาชนหรือเรียกร่องอภิสิทธิ์ใดๆ จากประชาชนเพื่อความอยู่ดีของตน หากแต่ต้องตระหนักว่า เราได้ชื่อว่าเป็นข้าราชการ จะต้องดูแลรับใช้ประชาชน ให้สมกับที่ประชาชนให้ความเชื่อถือ

ประการที่ ๑๕

ต้องสร้างและกระทำตนให้เป็นที่อุ่นใจและไว้วางใจแก่ประชาชน ให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในความเป็นนายทหารอากาศ ผู้ซึ่งยอมเสียสละชีวิตเพื่อปกป้องน่านฟ้าไทย

ประการที่ ๑๖

ต้องปรับปรุงท่วงท่าของตน ให้เป็นที่น่าเคารพเชื่อมั่นแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งต้องมั่นเพาะร่างกายให้กาย่าแข็งแรงสมกับชายชาติทหาร

- มีท่าทางลักษณะองอาจผึ่งผาย ไม่เงื่องหงอย จะนั่ง ยืน เดิน ต้องเป็นไปด้วยท่าทางอันสง่าผ่าเผย เดินยึดดอก ตัวตรง แกว่งแขนพองาม จังหวะไม่เร็วหรือช้าเกินไป การยืนหรือนั่งต้องให้องอาจ ไม่ห่อไหล่หรือหลังค่อม (ไม่ควรนั่งเก้าอี้คาง นั่งกอดเข่า ไชวห่าง)
- ความแข็งแรง เข้มแข็ง ย่อมเป็นเครื่องเชิดชูลักษณะทหารให้เด่นชัด แต่ต้องมีท่าที่อันสุภาพ ไม่แข็งกร้าว รู้จักจังหวะว่ากาลเทศะใดควรจะแข็งแรงหรือสุภาพเพียงใด จงสร้างสรรค์ท่วงท่าให้อ่อนโยนละมุนละไมแต่มีไซ่อ่อนแอ หรือปวกเปียก ลังเล ไม่เด็ดขาดฟังยึดหลักว่า "จงอ่อนโยนแต่อย่าอ่อนแอ จงแข็งแรง แต่อย่าแข็งกระด้าง"

ประการที่ ๑๗

จงแต่งเครื่องแบบเข้าไปในสถานที่อันสมควรแก่เครื่องแบบ

- ในการไปติดต่อราชการกันที่สถานที่ราชการใดๆ จะต้องแต่งเครื่องแบบเสมอ
- จงอย่าแต่งเครื่องแบบเข้าไปในสถานที่อันไม่ควร ไม่เหมาะสมและแหล่งแห่งความชั่วร้าย อันเป็นทางที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียในเกียรติของเครื่องแบบ เว้นแต่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- สถานที่ที่ไม่ควรแต่งเครื่องแบบเข้าไปโดยไม่จำเป็น เช่น ชุมชนที่มีผู้คนพลุกพล่าน ตลาดสด สถานเริงรมย์ โรงมหรสพ
- ไม่ถือธรรมเนียมที่อยู่ในเครื่องแบบ
- นักเรียนนายเรืออากาศ ต้องไม่วิ่งขึ้นรถโดยสาร เว้นแต่กรณีเร่งด่วนจำเป็น

ประการที่ ๑๘

พึงละเว้นดื่มสุราจนเมามาย คมสติไม่ได้ในแหล่งชุมชน เพราะถือว่าเป็นกรณีที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติ และเป็นที่น่าดูหมิ่นดูแคลนของบุคคลทั่วไป เมื่อรู้ตัวว่าเมาก่อนที่จะคมสติไม่ได้ ควรรีบกลับบ้านหรือที่พักของตนโดยเร็ว อย่าดัดสันหรือกระทำการใดๆ ในขณะที่ขาดสติสัมปชัญญะเป็นอันขาด

ประการที่ ๑๙

พึงสร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะด้วยการน้อมนำเอาคุณธรรม ๔ ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานไว้ รวมทั้งการมีความจริงใจ รู้จักมุ่งดีมุ่งเจริญต่อกันและกัน

ประการที่ ๒๐

จงพึงระลึกเสมอว่า เวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า จึงควรเป็นคนตรงต่อเวลา จงให้ผู้อื่นไว้วางใจได้ในความตรงต่อเวลาของเรา เมื่อมีนัด อย่าให้ใครคอยเป็นอันขาด อีกทั้งการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ประการที่ ๒๑

ต้องรักษาระเบียบการเคารพอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ การแสดงความเคารพเป็นหัวใจของบุคคลในเครื่องแบบ ต้องไม่หลีกเลี่ยงการแสดงความเคารพต่อกันและกัน

- ระดับต่ำกว่า ทำความเคารพผู้อาวุโสก่อน
- ระดับเสมอกัน ต่างฝ่ายต่างทำพร้อมกันโดยไม่เกียงงอนกัน (ผู้เห็นก่อน ทำก่อน)
- ระดับสูงกว่า ต้องรับการเคารพจากระดับต่ำกว่าทุกครั้ง
- ขณะแต่งเครื่องแบบ ต้องสวมหมวกตลอดเวลา และทำความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์เสมอ ไม่ว่าเป็นการเคารพหรือการทักทายบุคคลใดๆ และไม่ว่าอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม
- กรณีที่ยืนบนรถเมล์ มือทั้งสองข้างไม่ว่าง ควรทักทายด้วยกิริยาเป็นมิตร และกล่าวว่า "สวัสดีครับ" อย่างสุภาพ
- กรณีที่จะถอดหมวกและทำความเคารพด้วยการไหว้ คือเมื่ออยู่ในที่รโหฐาน และบุคคลที่ทำความเคารพนั้นเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพอย่างมาก เช่น บิดา มารดา ผู้ใหญ่ พระสงฆ์
- เมื่ออยู่ในที่บริเวณวัดต้องถอดหมวก และทำความเคารพด้วยการไหว้

ประการที่ ๒๒

ต้องยึดมั่นในการปฏิบัติระเบียบระบบอาวุโสด้วยความเคารพ ต้องรักษามารยาทที่ดีที่พึงปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา

- สำรวมกิริยา วาจา ให้เคารพในโอกาสแรกที่ได้รับ
- อย่างนึ่งเท่าโต๊ะ เอกเขนก ไชวห่าง กระดิกเท้า
- ไม่หันหลังให้ผู้ใหญ่ในขณะที่พูดด้วย
- ให้รู้จักให้ที่นั่งอันควรแก่ท่าน
- ไม่ล่วงกระเป๋าทันทีขณะพูดต่อหน้าผู้อื่น นอกจากหยิบของในกระเป๋าทันที (รีบเอาออกโดยเร็ว)
- ไม่ควรเดินขึ้นหน้าผู้ใหญ่ อย่าเดินดีใจไล่เสมอ ควรเดินคล้อยหลังมาพอสมควร
- เมื่อผู้ใหญ่เรียกหา ควรจัดเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อย
- ใช้วาจาที่แสดงออกถึงความเคารพยำเกรง อย่าล้อเลียนหรือตีเสมอ

ประการที่ ๒๓

พึงมีมารยาทอันดีในการเข้าสโมสร หรือแหล่งสังคม

- ชั้นสโมสรครั้งแรกต้องให้ความเคารพแก่ผู้ใหญ่ที่อยู่ในนั้นก่อน แม้ผู้ใหญ่จะเห็นหรือไม่ก็ตาม
- จงระมัดระวังกิริยา วาจา มารยาทให้สุภาพต่อทุกคน
- อย่าก่อความรำคาญให้แก่ผู้อื่น อย่าส่งเสียงเอ็ดอึง
- แสดงอัธยาศัยอันกว้างขวาง เข้าไหนเข้าได้
- ในงานลีลาศ เวลาเราจะขอผู้หญิงเต้นรำด้วย ไม่ควรขอคนที่เราไม่รู้จัก และถ้าเราจะต้องขอร้องให้คนที่รู้จักให้ช่วยแนะนำให้รู้จักเสียก่อน เต้นเสร็จพาส่งกลับที่เดิมและกล่าวขอบคุณ
- ไม่ควรสูบบุหรี่ในขณะที่เต้นรำเป็นอันขาด
- ถ้าปฏิเสธ จงปฏิเสธด้วยความสุภาพและมีเหตุผล
- ก่อนกลับจากสโมสร ควรเคารพผู้ใหญ่ในที่นั้นเสมอ

ประการที่ ๒๔

จงเป็นแขกที่ดีของทุกคน

- อย่าพรอดพราดเข้าไปในบ้านโดยเจ้าของไม่รู้
- ถ้าไม่สนิทกันจริงๆ แล้ว ไม่ควรเข้าไปทางหลังบ้าน และอย่าล่วงล้ำเกินห้องรับแขก
- เมื่อเรามีแขกอยู่ก่อนแล้ว อย่าเข้าไปขัดจังหวะ
- ถ้าเจ้าของบ้านยังรับประทานอาหารอยู่ ควรรอให้เขาอิมเสียก่อน
- ให้การเคารพคารวะเป็นอย่างดี
- อย่าถือวิสาสะจนเลยขอบเขต
- อย่าสอดส่ายสายตาไปภายในบ้านเรือนของเขาจนดูน่าเกลียด
- รู้จังหวะสังเกตว่า เจ้าของบ้านพอใจหรือแสดงว่ากำลังมีธุระ
- ผู้ลา ย่อมเคารพก่อน และบอกก่อนเสมอ

ประการที่ ๒๕

จงรู้จักต้อนรับผู้อื่นที่เป็นแขกของเรา

- อย่าปล่อยให้แขกคอยนานเกินควร
- แสดงการคารวะและต้อนรับด้วยกิริยาอันสุภาพอ่อนโยน ไม่บูดบึ้ง
- เชื้อเชิญให้ขึ้นบ้าน (เข้าในบ้าน) ในที่นั่งอันสมควร
- จัดหาน้ำ ดื่มน้ำตามสมควร
- ถ้าผู้ที่มาหาเป็นผู้ใหญ่ ควรแนะนำครอบครัวของตนให้ผู้ใหญ่รู้จัก
- อย่าแสดงกิริยารังเกียจแขกจนสังเกตได้ชัด
- รู้จักชวนคุย อย่าให้แขกเหงา
- อย่าดูนาฬิกาเป็นเชิงไล่แขก
- เมื่อแขกกลับ ควรนำไปส่งในที่ที่ควร และเชิญให้มาอีก
- เชิญสตรีหรือผู้อาวุโสกว่าไปเที่ยว หรือรับประทานอาหาร ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ประการที่ ๒๖

จงรู้จักคนให้มากที่สุดและมีมารยาทในการแนะนำให้รู้จักกัน

- แนะนำชายให้รู้จักหญิง (นำชายมาแนะนำเว้นแต่ชายจะเป็นผู้ใหญ่กว่า)
- ถ้าแนะนำแล้วฟังชื่อไม่ชัด ควรพูดว่า "ขอโทษครับ ผมฟังชื่อคุณไม่ถนัด" ไม่ควรถามชื่อเขาตรงๆ หรือเดาเอาเอง
- อย่าแนะนำคนที่แสดงที่ท่าว่าไม่อยากรู้จักกัน
- เมื่อเข้าไปนั่งโต๊ะอาหารแล้ว มักไม่นิยมให้รู้จักกันควรกระทำก่อนหรือหลัง
- การแนะนำ เอ่ยชื่อผู้ที่พาไปแนะนำก่อน
- ขณะเดินอยู่ท่ามกลางถนนกับเพื่อนคนหนึ่ง บังเอิญพบเพื่อนอีกคนหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องแนะนำเพื่อนให้รู้จักกับเพื่อนใหม่ เว้นแต่จะต้องรู้จักพูดคุยกันอยู่บ้าง
- เพื่อนที่เดินมาด้วยกัน เมื่อเพื่อนหยุดพักทักทายกับเพื่อนที่รู้จัก ไม่ควรหยุดฟังการสนทนา ควรเดินไปเรื่อยๆ ซ้ำๆ แล้วหยุดรอ

ประการที่ ๒๗

จงสนทนากับคนอื่นอย่างมีมารยาท

- อย่าเล่าเรื่องใดซ้ำๆ ซากๆ
- อย่าขัดคอ รู้จักเกรงใจคน
- หลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่องของเราเองให้มากที่สุด
- อย่าชิงพูด แต่จงฟังให้มาก
- อย่าพูดก้าวร้าวหรือกล่าวร้ายถึงคนที่ผู้สนทนานั้นถือ
- อย่าสอดแทรกถามถึงเรื่องธุระส่วนตัวของเขาจนเกินควร
- อย่าลอบแอบฟังผู้อื่น
- อย่าแย่งตัวคู่สนทนา ที่กำลังคุยอยู่กับผู้อื่นเป็นอันขาด
- อย่าพูดถึงสิ่งอันควรปกปิดท่ามกลางชุมชน (ยกาน่าเรื่องในหน่วยงานตนไปเล่าโดยเด็ดขาด)
- อย่านัยไม้ กระซิบกระซาบ กับใครเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น
- จงแสวงหาเรื่องคุยที่คู่สนทนาพอใจร่วมกัน และหลีกเลี่ยงข้อที่จะขัดแย้งแตกต่างกัน (แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง)

ประการที่ ๒๘

จงทักทายคนให้เป็น

- เวลาเราพบปะเพื่อนฝูงต่อหน้าที่ชุมชน ไม่ว่าคุ้นเคยกันมาสักเพียงใด ต้องอย่าแสดงความเป็นกันเองด้วยการตบไหล่ หรือหยอกล้อ ซึ่งจะทำให้คนอื่นเห็นว่าเราไม่เรียบร้อย
- การจับมือ ต้องทำให้ถูกต้อง
- ให้ผู้อาวุโส หรือสตรียื่นมือมาให้จับ อย่าได้ยื่นไปก่อน
- ต้องมองตาคนที่จับมือด้วยสายตาอันเป็นมิตร เพื่อนที่สนิทจับพร้อมๆ กันได้
- ไม่รู้จักกันไม่ควรจับ กัมศิระชะทักทายกันได้

ประการที่ ๒๙

จงมีมารยาทอันดีในการรับประทานอาหาร

- อย่าตักอาหารให้มากเกินไปจนหกเรี่ยราด

- รับประทานอาหารในลักษณะสุภาพ อย่างนุ่มนวลหรือเร็วเกินไป
- อย่านำข้อต่อที่ยังมีข้าว หรืออาหารติดอยู่ ตกลงในอาหาร
- อย่าวางเศษอาหารไว้เกลื่อนกลาด ไม่มีที่ทิ้งโดยเฉพาะให้เขี่ยไว้ที่ข้างจาน
- ไอ หาว เรอ จาม สะอึก สิ้นน้ำมูก น้ำลาย ต้องหลีกเลี่ยง ถ้าจำเป็นต้องปิดป้อง อย่าให้มีเสียง และหันหน้าออกนอกวงอาหาร
- รู้จักหยิบหรือบริการแก่ผู้ร่วมวงอาหาร หรือเมื่อเขาหยิบไม่สะดวกตามสมควร
- อย่าหยิบผ่านหน้าผู้อื่น ควรขอโทษเสียก่อน หรือไม่ก็ขอให้เขาส่งให้
- อย่าเอาภาชนะของเขามาใช้ร่วมกัน
- อย่าเอาของใช้ส่วนตัวไปตักอาหารซึ่งเป็นของกลาง (ใช้ช้อนกลาง)
- อย่าเดินรับประทานขณะแต่งเครื่องแบบอยู่ ห้ามซื้ออาหารเครื่องดื่มตามรายทางบริเวณ เป็นอันตราย (ควรเข้าไปในร้านค้าอาหารให้เรียบร้อย)
- อย่าล้วง แคะ แกะ เกา ในขณะที่รับประทานอาหาร
- อย่ารับประทานอาหารเหลือไว้มากเกินไป
- อย่าเคาะข้อต่อเล่น หรือเล่นข้อต่อเสียงดัง
- ค่อยๆ ตักอาหารเข้าปาก อย่าอ้าปากกว้างเกินไป อย่าแลบลิ้นออกมารับอาหาร
- อย่านั่งกางศอกจนเกินควร อย่านั่งเท้าคางหรือเท้าโต๊ะ
- อย่าพูดขณะมีอาหารเต็มปาก หรือพูดใกล้ชิดหน้าผู้อื่นเกินไป
- จะคุยกับใครต้องดู ให้อาหารในปากเขาจวนจะหมดแล้ว
- อย่าจิ้มฟันอย่างเปิดเผย ควรยกมือป้อง
- อิมแล้วอมน้ำบ้วนปากชลกๆ อย่าให้มีเสียงดัง
- อิมแล้วรวบข้อต่อม มีด จัดโต๊ะอาหารให้เรียบร้อยตามควร
- ไม่ควรอิมก่อนผู้ใหญ่ เมื่อผู้ใหญ่ทำท่าจะอิมต้องรีบอิมทันที
- ควรลุกจากโต๊ะพร้อมๆ กับผู้ร่วมวงอาหาร แต่ต้องทีหลังผู้ใหญ่
- อย่านั่งก่อนสภาพสตรีหรือผู้ใหญ่ (ต้องเลื่อนเก้าอี้ให้สตรีนั่งก่อนแล้วจึงนั่งตามไป)
- อย่านั่งก่อนเจ้าของหรือเจ้าภาพจะเชิญนั่ง
- ในวงอาหารที่มีการดื่มด้วย ต้องบริการผู้อื่นเท่าที่จะทำได้
- เมื่อได้รับเชิญไปรับประทานอาหารตามร้านอาหาร ไม่ควรสั่งของเอง ให้ผู้เชิญเป็นผู้สั่ง ถ้าเขาให้สั่งเองก็อย่าสั่งอาหารที่มีราคาแพงเกินควร (ตามสถานที่นั้น)
- การดื่มน้ำชา กาแฟ หรือของอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ต้องไม่ทิ้งช้อนไว้คาในถ้วย เมื่อคนเสร็จแล้วให้ยกไปวางที่จานรอง แล้วอย่าใช้ช้อนตักกินเป็นอันตราย
- การรับประทานอาหารในร้านอาหารขณะแต่งเครื่องแบบ ควรเลือกร้านอาหารที่มีสภาพอันเหมาะสมแก่เกียรติของตน

ประการที่ ๓๐

จงมีมารยาทในการสูบบุหรี่ (ในปัจจุบันสังคมมีแนวโน้มรังเกียจผู้สูบบุหรี่มากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายเรืออากาศไม่ควรสูบบุหรี่)

- ไม่ควรสูบบุหรี่ในโบสถ์ พิธีทางศาสนา ราชพิธี และงานศพ
- อย่าสูบบุหรี่ในห้องคนไข้ โรงภาพยนตร์ บนรถโดยสาร
- การสูบบุหรี่ในแหล่งชุมชน จงใช้ความระมัดระวังว่าสมควรหรือไม่
- ไปบ้านใคร ถ้าเขาไม่มีบุหรี่ (หรือที่เชิญบุหรี่) ก็ไม่ควรสูบ (ถ้าจะสูบก็ขออนุญาตเจ้าบ้านเสียก่อน)
- ถ้าเจ้าบ้านมีบุหรี่ประจง จะสูบของเขา หรือของเราเองก็ได้
- การสูบบุหรี่ระหว่างรับประทานอาหารนับว่าไม่สุภาพ
- การเดินสูบบุหรี่ขณะแต่งเครื่องแบบ และอยู่ในที่สาธารณะ ฟังงดเว้นโดยเด็ดขาด
- อย่าให้ควันบุหรี่ไปรบกวนผู้อื่น
- ไม่ควรสูบบุหรี่ต่อหน้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใหญ่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตแล้ว
- ในวงสนทนาที่สนิทสนมกันระหว่างเพื่อนฝูง ควรเอาบุหรี่ประจงมาวางไว้เป็นของกลางให้ผู้อื่นได้ร่วมสูบด้วยทุกครั้ง บริการจุดให้ผู้อื่นตามสมควร

ประการที่ ๓๑

การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ สตรี หรือผู้ชรา

- จะทำอะไรก็ตาม เมื่อมีผู้ใหญ่อยู่ด้วย ต้องขออนุญาตเสียก่อน
- เรื่องที่เป็นความสะดวกสบายหรือเป็นเกียรติ ต้องให้เขาปฏิบัติหรือรับความสะดวกนั้นก่อนเรา
- เรื่องที่เป็นความไม่สะดวกไม่สบาย เราต้องเป็นผู้ปฏิบัติก่อน

- เดินกับสตรีต้องให้สตรีอยู่ด้านซ้าย ถ้าเดินขอบถนน สุภาพบุรุษต้องเดินด้านติดกับถนน
- การข้ามถนน สุภาพบุรุษต้องอยู่ด้านที่รถวิ่งมา และต้องนำสตรีข้ามไม่ใช่สตรีนำ
- เปิดประตูรถยนต์ให้ผู้หญิงหรือผู้ใหญ่เข้าไปนั่งก่อนแล้วจึงนั่งภายหลังและปิดประตู
- การให้เกียรติผู้ใหญ่ถือการให้ทางขวาหรือข้างหน้า หรือที่สูงกว่า

ประการที่ ๓๒

จงเป็นศาสนิกชนที่ดี

- เข้าบริเวณวัดต้องถอดหมวกและอยู่ในการส้ารวม
- ควรเข้าไปกราบไหว้นมัสการหรือนำดอกไม้ถวายแด่พระพุทธรูปเป็นอันดับแรก
- ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามวิธีการศาสนาต่างๆ
- กราบพระ แบบมือราบกับพื้น และไม่ต้องจรดมือที่ศีรษะเมื่อลุกขึ้น

ประการที่ ๓๓

มารยาทในงานศพ

- แต่งกายเรียบร้อย ในชุดไวท์ทักซ์ ตามประเพณีนิยม (แต่เครื่องแบบดีที่สุด)
- จุดธูปเคารพ ๑ ดอก กราบ ๑ ครั้ง ไม่แบมือ
- เมื่อประธานจุดไฟ ต้องลุกยืนในอาการสงบ
- พูดคุยกับเจ้าภาพ แสดงอาการเสียใจ
- ส้ารวมกริยาวาจาให้อยู่ในอาการสงบ ไม่แสดงกริยาสนุกสนานครื้นเครง
- ควรมีพวงหรีด หรือดอกไม้เคารพศพด้วย
- ประธานกลับก่อนจึงกลับ
- เวลากลับ ไม่จำเป็นต้องบอกลาเจ้าภาพ (ปกติเจ้าภาพจะรอรับการบอกลา)
- ถ้าไปงานศพไม่ได้ เป็นคนรู้จักกัน ต้องแสดงความเสียใจทางจดหมายแทน

ประการที่ ๓๔

ควรให้นามบัตรให้ถูกต้อง

- เพื่อเยี่ยมเยียน แนะนำตัว หรือการลา เมื่อไม่สามารถไปด้วยตนเองได้
- ให้แก่ผู้ที่ควรให้ อย่าให้โดยไม่เลือกบุคคล ระวังความเสียหายต่อตนเองในภายหลัง
- ไปต่างถิ่นได้รับความเอื้อเฟื้อจากใคร ก่อนลาควรมอบนามบัตรให้ด้วย
- ควรหลีกเลี่ยงการวางนามบัตร เว้นแต่ไม่มีวิธีการอื่นแล้ว

ประการที่ ๓๕

ต้องเป็นคนหนักแน่น แน่นนอนไม่โลเล เยือกเย็น สุขุม รอบคอบแม้จะได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจเพียงใดก็ตาม (อดทนต่อความเสียใจ)

- ต้องมีวาจาสัตย์ พูดจาจริง
- อย่าแสดงความแสนงอน ใจน้อย เกลียด โกรธ และกลัวต่อหน้าผู้อื่น
- การร้องไห้เป็นสิ่งที่ควรละเว้นโดยเด็ดขาด
- อภัยยกตนข่มท่าน เมื่อได้รับคำชมหรือยกย่อง
- อย่าพูดในสิ่งที่เป็นลางร้ายต่างๆ เพราะบางคนถือมากและเห็นว่าจิตใจเราไม่มั่นคง
- อย่าตื่นตระหนกตกใจต่อเหตุการณ์ทุกอย่าง อย่าเห่อเหิมความนิยมเพียงชั่วแล่น
- อย่าเชื่อหรือรับฟังเรื่องใดๆ โดยไม่ได้ไตร่ตรองให้รอบคอบ
- อย่าเป็นคนขี้บ่น หรือขี้รำคาญ
- อย่าเป็นคนขี้ระแวงผู้อื่น หรือหวาดกลัวภัยที่ยังมาไม่ถึงจนเกินควร
- อย่าประจบสอพลอ เอาหน้า

ประการที่ ๓๖

จงมีระบบเกียรติศักดิ์อยู่ในจิตใจ

- กล้ารับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม หรือจะส่งผลอย่างไรก็ตาม
- ต้องซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ
- จงเป็นผู้มีวินัยต่อหน้าและลับหลัง ทั้งในหรือนอกเวลาราชการ

ประการที่ ๓๗

จงเป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่เสมอ มีความห่วงใย และสังเกตการณ์ต่างๆ อยู่เสมอ ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใดต้องตรวจสอบสภาพโดยเร็วว่ามีใครบ้าง ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่รู้จักอยู่ด้วยหรือไม่ มีอันตรายอย่างไร ใครเป็นมิตร ใครเป็นศัตรู และเตรียมทางหนีทีไล่ไว้เสมอ

ประการที่ ๓๘

จงมีมารยาทในการเยี่ยมผู้ป่วย

- ก่อนไปเยี่ยม ควรสืบให้รู้ว่าป่วยเป็นอะไร (เพื่อจะได้เอาของไปฝากได้ถูก)
- อย่าอยู่นานเกินควร (ประมาณ ๑๐-๑๕ นาที)
- อย่าพูดเรื่องที่จะทำให้ผู้ป่วยกระตือรือร้นหรือเสียใจ หรือเสียใจ
- จงให้กำลังใจผู้ป่วยก่อนที่จะกลับ
- ให้ผู้ป่วยรู้ว่าเราเป็นห่วงและสนใจในอาการของเขาอยู่เสมอ

ประการที่ ๓๙

จงมีน้ำใจนักกีฬา

การดูกีฬา

- ปรบมือรับผู้เล่นทั้งสองฝ่าย โดยไม่เลือกกว่าฝ่ายใด
- เคารพกติกาข้อตกลง และผู้ตัดสิน (อย่าเอาหน้าที่ผู้ตัดสินมาปฏิบัติเสียเอง)
- อย่าเปล่งเสียงสนับสนุนผู้เล่นในทางที่ผิดจนเกินขอบเขตแห่งความสามัคคี
- ให้เกียรติฝ่ายชนะ ไม่เหยียดหยันฝ่ายแพ้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม
- รักษาความสะอาดที่นั่งดูกีฬา ตลอดเวลา

การเล่นกีฬา

- เคารพกติกาผู้ตัดสินโดยไม่โต้แย้ง
- รู้จักการให้อภัย ขอโทษเมื่อมีการผิดพลาดเกิดขึ้น
- อย่าอ่อนไหวตามคำชมของผู้ชม
- แพ้อย่างสุภาพ ชนะอย่างนักกีฬา
- แสดงความเป็นมิตรกับผู้เล่นทุกคน และทุกฝ่าย
- เมื่อมีผู้เชิญหรือชวนให้เล่นกีฬา ควรรับคำเชิญและเล่นโดยไม่แสดงความรังเกียจและเล่นให้ตลอดเกม
- ถ้ามีฝีมือเป็นรองก็ไม่ควรแสดงความเบื่อหน่าย หรือไม่อยากเล่น ถ้ามีฝีมือเหนือกว่าก็ไม่ควรดูถูกเหยียดหยัน รังเกียจ รำคาญคู่แข่ง

ประการที่ ๔๐

พึงมีความแนบเนียนมีไหวพริบ มีเทคนิคในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าอย่างเหมาะสมทั้งในการพูดโต้ตอบและการปฏิบัติ(กระทำการด้วยปัญญา)

เมื่อประสบเหตุขณะที่แต่งเครื่องแบบ หรือไม่ก็ตาม ควรปฏิบัติดังนี้

- ช่วยเหลือคนเจ็บ
- จับกุมผู้กระทำความผิด (ถ้าทำได้ และไม่มีอันตราย)
- จัดจำสิ่งต่างๆ ตาหรือนิรूपพรรณและพฤติกรรมต่างๆ ให้ได้มากที่สุด
- แจ้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ (ตำรวจท้องที่) ทราบโดยเร็ว
- ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในเรื่องอื่นๆ ตามสมควร เท่าที่จะทำได้

ประการที่ ๔๑

จงมีความกล้าหาญ เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องต่อสู้จนถึงที่สุด เพื่อเกียรติและศักดิ์ศรีของนายเรืออากาศ จะต้องไม่หลบหนีจากการต่อสู้ที่ควรกระทำ ยึดมั่นอยู่เสมอว่า "หน้าที่ เหนือสิ่งอื่นใด" แม้จะต้องเสี่ยงและเอาชีวิตเข้าแลกก็ตาม

ประการที่ ๔๒

จงเป็นผู้ที่เตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอในการปฏิบัติกิจการทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดในความเป็นอยู่ส่วนตัว ในการคบหาสมาคม ฐานะตำแหน่งหรืองานส่วนตัว และจะต้องไม่ตั้งอยู่ในความประมาทตลอดเวลา

ประการที่ ๔๒

จงเรียนรู้การใช้คำราชาศัพท์ที่ถูกต้อง เพราะพึงระลึกอยู่เสมอว่า การเป็นทหารนั้นอาจมีโอกาสดำรง
ถวายงานต่อราชวงศ์

ประการที่ ๔๓

หากต้องมีการตัดสินใจในเรื่องที่ความจำเป็นจงใช้เหตุผลให้มาก และที่สำคัญที่สุดคือ เหนือสิ่งอื่นใด
การกระทำจะต้องไม่ขัดต่อ คุณธรรม จริยธรรม เป็นอันขาด

ประการที่ ๔๔

พึงแสวงหาประสบการณ์จากผู้รู้อื่นได้แก่ ผู้บังคับบัญชา ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ จงอย่าหยิ่งใน
ตนเอง ระลึกอยู่เสมอว่า ยศ ตำแหน่ง กับความรู้ นั้น เป็นสิ่งที่แยกออกจากกัน หากแต่ผู้ที่มียศและมีความรู้
ด้วยนั้น ย่อมเป็นผู้ที่สง่างาม

ประการที่ ๔๕

มีความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รักประเทศชาติ และประชาชน ด้วยการปฏิบัติ
ตามรอยพระยุคลบาท ในการน้อมนำเอาพระราชดำรัส พระราชกรณียกิจ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ
ด้วยความสุจริต เทียงตรง ไม่ท้อแท้ต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จงระลึกเสมอว่า ทหารคือบุคคลผู้ปิดทองหลังพระ
แต่หากขาดผู้ปิดทองหลังพระแล้ว พระปฏิมาคงมิสามารถจะงามเพียบพร้อมบริบูรณ์ได้